

ล.ก. ๒๒

ลครพด
๒

แปลจากเรื่องมหัศจรรย์ของกฤษ

ของ

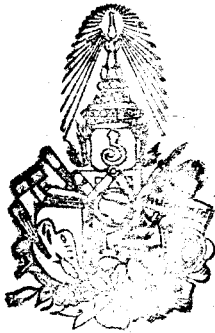
เปอร์ล ฮัมเฟรย์

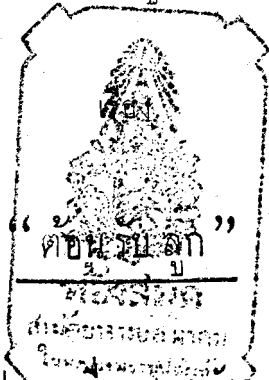
พระราชทาน

สำนักศึกษาจารย์สมาคม

วันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๗

ลครพค
๒

แปลจากเรื่องภาษาไทยอังกฤษ

ของ

เปอร์ด ฮัมเฟรย์

ละคร พด

๒

เรื่อง

“ตอน รบศึก”

แปลจาก เรื่อง สงครามอังกฤษ

ของ

เซอร์ ชาร์ลส์

ดิว ลี

นายอ่ำ	(ชานา นายอ่ำ อายุราว ๒๕)
อ่ำแดงรัต	(ภรรยา นายอ่ำ อายุราว ๒๐)
อ่ำแดงดี	(น้องสาว นายอ่ำ อายุราว ๔๕)
นายเอม	(บุตร นายอ่ำ อายุราว ๓๐)

สถานที่: หนังกี่เรือน นายอ่ำ (ที่บ้านนอกแห่งใด
แห่งหนึ่งก็ได้)

(เมื่อเปิด ม่าน อ่ำแดงวิต นั่งจับ พลุ อยู่ ดำแดงตี เข้า มา
จาก นอกบ้าน)

อ้อพี่วิต พี่อ่ำ อยู่ไหนล่ะ

ค

อยู่บ้าน ไน้ ไน้

วิต

อ้อ บ้านผู้ใหญ่บ้าน ขาว ๆ
อาการ เป็นยังไง

ค

เป็น ยังไง มั่ง ผู้ใหญ่ ขาว

เห็น จะ ไม่ พัน คั้น นี ละ หล่อน

วิต

หนัก ยั้ง นั้น เทียว ฤา พี่อำ ก็ ช่าง ตี เสีย จริง ๆ พอ หุมต ธุระ
ปะบั้ง แล้ว ก็ อุด่าห์ ไป นั่ง พยายาม ผู้ใหญ่ ชาว

นั่นแหละ หล่อน ก็ นึก ว่า เอา บุญ ลูก ผู้ใหญ่ ชาว ก็ อายุ รุน
ราว คราว เดียว กับ อ้ายเอม ของ ฉัน เคย เป็น เพื่อน เล่น กัน
มา แต่ เล็ก ๆ อ้ายเอม ก็ ยัง ไม่ รู้ ว่า อ้ายแย้ม นะ ตาย เสีย แล้ว
ฉัน ก็ ไม่ ได้ บอก ชาว คราว ไป ให้ ทราบ เลย อ้ายเอม มัน
รัก อ้าย แย้ม มาก

นี่ ลูก พี่ ยัง ไม่ ตอบ หนังสือ มา ฤา

ยัง (นั่ง อึ้ง กัน อยู่ คุรุ หนึ่ง)

บางที มัน จะ ไม่ ได้ อยู่ ที่ เก้า กระมัง

๕

วิต

นี่แหละ หล่อน ฉันก็ ไม่รู้ละ เคย เขียน หนังสือ มา เวลา
สงกรานต์ ทุก ปี บัดนี้ หาย เลียบ ไป เทียว

ก

บาง ที่ มัน จะมี อูระ ไป ละ กระทบ้ง บาง ที่ มัน จะ ทำ มา ค้ำ ขึ้น
มี เงิน มี ทอง แล้ว นะ พี่

วิต

ตั้งแต่ อ้าย เอม ไป ก็ เกือบ ลีบ สอง ปี แล้ว

ก

อะไร ก็ ยัง จำ ได้ อยู่ หมด ๆ

วิต

เวลา นั้น อายุ มัน ได้ ๑๘ ปี มัน พุด อยู่ ว่า ไม่ ข้า มัน จะ รวย กลับ
มา บ้าน แล้ว จะ พา กัน ได้ ความ สุข ต่อ ไป

แหม! ถ้ายังงั้น อ้ายเฮม ก็ ๓๐ แล้ว ซิ เมื่อไหร่จะ กลับ
มาบ้าน ละ

วิต

ฉัน บอกไป แล้วให้ กลับ มา บ้าน หนึ่งสัปดาห์ นั้น มัน ยัง ไม่
ได้ตอบ มาเลย ทั้ง พ่อ ทั้ง ฉัน ก็ แก่ลง แล้ว ก็ อยาก พบ ลูก
จริง นะ แม่ ตี อยาก ให้ มัน กลับ มา บ้าน ดู รู้ สัก เปลี่ยว ออก
เปลี่ยว ใจ เสีย จริง ๆ เทียว

ต

ก็ เมื่อ พี่ ได้ บอก ให้ มัน กลับ แล้ว มัน ก็ คง กลับ ดอก เว้น
แต่ ถ้า มัน จน เสีย เหลือ เกิน จน กลับ มา ไม่ได้ นั้น แหะ ก็
จน ใจ อยู่

วิต

ข้อนี้ ฉัน ได้ นึก แล้ว ก็ กำลัง เก็บ เล็ก ผล ม น้อย ไว้ จะ ได้ ส่ง
เงิน ไป ให้ มัน มั่ง ถ้า พอ เก็บ ได้ พอ ก็ จะ ได้ ส่ง ไป แล้ว

มัน ก็จะได้กลับ มาบ้าน เชื้อ เอะ แม่ ตี ได้ ลูก กลับ มา
 ไร่ บ้าน ตี เสีย ยิ่ง กว่า ได้ สมบัติ อะไร ๆ ทั้ง หมด ยิ่ง แก่ ลง
 ก็ ยิ่ง รู้สึก เปลี่ยว ออก เปลี่ยว ใจ หนัก ขึ้น นะ หล่อน

๑๒

ฉัน ก็ เห็น ใจ พี่

๑๓

ทั้ง ฉัน ทั้ง พี่ หล่อน เดี๋ยว นี้ ก็ ชัก จะ หลง ๆ ลืม ๆ มัน นึก ออก
 แต่ ถึง เมื่อ อะไร ๆ ที่ เกิด เมื่อ ลูก ยัง อยู่ ที่ บ้าน เมื่อ อ้าย เอ็ม
 เกิด นะ ทั้ง พ่อ ทั้ง ตัว ฉัน ก็ ไม่ ใช้ รุ่ น หนุ่ม รุ่ น ลาว อยู่ ด้วย
 กัน มา แล้ว เป็น นาน ลูก มี มาก ก็ คน ก็ ตาย เสีย หมด แต่
 เล็ก ๆ คง เหลือ แต่ อ้าย เอ็ม นะ แหละ

๑๔

ฉัน ยัง จำ ได้ ที่ ว่า ตี ออก ตี ใจ กัน ยัง ใจ บ้าง

๑๕

หล่อน เอ๊ย หล่อน นึก ๆ ตู มัน ก็ นาน เสีย จริง ๆ มี แต่ หนึ่ง

ชะเง้อ คอย ลุก อยู่ ทุก คืน ทุก วัน นึก ๆ ไป ก็ ออก จะ ผั้น ๆ
ไป ว่า ไม่ ซ้ำ อ้ายเอม ก็ จะ วัง ถลัน มา เหมือน ก่อน ๆ นะ

ด

เมื่อ เด็ก ๆ นำ รัก จริง ๆ

วิต

มัน ซิ หล่อน นึก ถึง เมื่อ มัน เด็ก ๆ อยู่ ว่าง ไป กลาง คืน ๆ
พอ ไป นอน ละ ก็ ให้นึก ถึง อ้าย เอม เมื่อ ยัง อยู่ใน เปล จน
เกือบ จะ เอียง หู พัง ว่า มัน จะ กระตึก กระเตย ตัว มั่ง ฤา ไม่
บาง ที นอน ๆ อยู่ ตื่น ๆ ก็ ผัน ไป ว่า ได้ ยืน เลียง มัน ร้อง ทำ เรา
ฉวา ตื่น ทุก ที พ่อ แก ก็ จำ มัน ได้ แต่ เมื่อ มัน โต ขึ้น แล้ว แต่
ฉัน นะ ซิ นึก ถึง มัน เมื่อ มัน ยัง แดง ๆ อยู่

ด

ที่ จริง อ้ายเอม ไม่ ควร ที่ จะ ไป เลีย เลย ที่ เตี่ยว

วิต

มัน ไป ก็ เพราะ มัน ตั้ใจ จะ ช่วย พ่อ แม่ มัน นะ หล่อน เวลา
นั้น มัน กำ ลัง รุน หนุ่ม มัน ก็ เชื้อ ตัว มัน

ฉัน ต้อง กลับ ไป บ้าน ค่ะพี่ จะไปคต เข้าให้ฉันแน่ แต่เอา
เถอะ ฉัน จะคอย พบ พี่อ๋า ลักประเดี้ยว หนึ่ง พี่ไปเถอะ ฉันจะ
เฝ้า เรือน ให้

ดีละจะ แล้วก็ พี่แม่ ถ้า พบพี่อ๋า อย่าเอ่ย เรื่อง ที่เรา พูด
กัน ขึ้น นะ

ทำไม แก่ เตื่อตร้อน เหมือนกันจ้ะ

จะ พอบุ้ใหญ่ ชาวแกเพื่อ บ่นถึง ลูก แกที่ ตายที่ไร พี่อ๋า ก็
นึก ถึงอ้ายเอม เสมอ ทุกที

อ้อ-! อ้ายเอมเมื่อ ไหว่ จะกลับ มากี่ ไม่รู้ละ

(วิตออกไป ตันั่งจับพลูต่อไป ลักครุหนึ่ง แล้วลุก

เข้าไปในครัวไป ยกสำรับออกมาตั้ง จัดแจงที่ทางไว้สำหรับ
กินเช้า และจัดการอื่นๆ ที่ห้องนั่ง ลักครุหนึ่งไปมอง
ดูทาง นอก เรือน แล้ว กลับ เข้าไป ยกหม้อแกงออกมาตัก)

(นายเอม แต่งกายอย่างเรียบร้อย คือนุ่งผ้า สวม
ถุงเท้า รองเท้า เลือข้าวมีเลือดฝ่น ข้างนอก หมวกสักกะหลาด มือ
ถือร่ม ซึ่งเบียด ชุ่ม เดิน เข้า มา)

ด

(ไม่ได้ เหลียว ไปดู) นี่ แน่ นะ ฉันทักแกงไว้แล้ว ละ ฟีวิต

(หัน หน้า ไปเจอ นายเอม ต่างคน ต่างจ้อง กันครุหนึ่ง) เอะ

นั่นใคร มาแต่ไหน นั่นมองหาอะไร

เอม

นี่ อยู่ไหน กันละ

๑๑

๓

ถาม ถึง ใคร ละ จะ

เอม

อา! อาดีไม่ ใช่ ฤา

๓

เอ๊ะ! อะไรกัน - (เข้าไป จ้อง ดู หน้า นายเอม ลัก ครูใหญ่ ๆ
เอมยิ้ม) อ๊ย ตายจริง อ้ายเอม อ้ายเอม หลานชาย นะเอง
อนิจจังอนิจจา อากี้จำเองไม่ได้

เอม

จริง ละคะอา นี้ แหละอ้ายเอม หลาน ของอาละ

๓

ข้า จะต้อง วิ่ง ไป บอก แม่ เจ้ามา

เอม

เดี๋ยว ก่อนอา พ่อแม่ แกสบาย ดี อยู่ ฤา

๑๒

ท

มันถึง เอง อยู่เสมอ แล้วหมูนี่ ตูแก่ลงมาก ทำไมเองไม่
มี หนังสือ มา

เอม

ฉัน คิดว่า ตูตัว มาเอง ไม่ได้ ฉันอยากมา ไม่ ให้พ่อแม่ แก
รู้ตัว อยาก ตูว่า แก จะตีใจ ยัง ใจ บ้าง

ท

ก็ เอ็ง จะมี หนังสือ มาแล้ว ไม่ ต้องบอก ว่า จะมาก็ ได้ การ ที่
ไม่มี หนังสือ มา นะ ทำให้ พ่อแม่ พวกนี้ วิดก ไปว่าจะ มีเหตุอะไร
ขึ้น ข้าจะไปตามเขามา เขาไป อยู่ที่ บ้านเพื่อนบ้านข้างนี้เอง

เอม

อย่า เพื่อเลยอา ค่อย ๆ บอก ให้รู้ตัว เห็น จะ ดี กว่า

ท

จริง ละหลาน เอ็ง พุดตลก พี่วิต หมูนี่ ตูลมจับบ่อย ๆ ถ้า บอก
พรวด พรวด บางที ก็จะทำให้ ลมจับ ได้ ก็เราจะ ทำยัง ใจ ดี ละ

ดัด

เอม

ฉัน นึก ออกแล้ว ฉัน ไม่ได้ นึก ว่า จะ มา พบ อา อยู่ ที่ นี้ คน
เดียว แต่ เมื่อ อา มา อยู่ แล้ว ก็ ดี จะ ได้ ช่วย กัน ฉัน จะ บอก
พ่อ แม่ ว่า ฉัน เป็น คน เดินทาง มา จาก บาง กอก มา ขอ อา ไครย
นอน ลัก คั่น หนึ่ง เพราะ ฝน ตก จะ เดินทาง ต่อ ไป อีก ก็ ลำบาก
คั่น วัน นี้ ฉัน จะ พุด เรื่อง บาง กอก จะ พุด ถึง เรื่อง คน ที่ จาก
ถิ่น ถาน บ้าน ช่าง ไป นาน แล้ว กลับ มา พอรุ่ง ชื่น พรุ่ง นี้ ฉัน ก็
จะ โทน หนาว เลี้ยว หน้า ตา ก็ จะ ได้ เกลี้ยง เกลา เหมือน แต่
ก่อน แล้ว ก็ จะ ได้ มา นั่ง กิน เข้า อยู่ ด้วย กัน พ่อ แม่
แกล แล ๆ ดู ฉัน ไป แกล ก็ คง จำ หน้า ได้ ชื่น เอง จะ ได้ ค่อย ๆ
รู้จัก ไป ที่ ละ เด็ก ละ น้อย

ด

นี่ เขา คง จัด ให้ เอง นอน ใน ห้อง เก้า ของ เอง นะ แหละ

เอม

โหน ห้อง ช่าง ต้น มะขาม นะ ๆ ก็ ดี นะ ชี นี้ แแม่ อา ฉัน

จะบอกอะไร ให้ หนังสือ ของ พ่อ กับ แม่ ที่มี ไป ครั้ง ที่ สุด
 นี้ นะ ฉัน ได้ รับ เมื่อ กำลัง คิด เตรียม อยู่ ว่า จะ กลับ มา บ้าน
 ใน เดือน หนึ่ง ฤๅ สอง เดือน เพราะ ยัง งั้น จึง ได้ เลย ไม่ได้
 คอบ มา

ต

อ้อ เฉิง จะ กลับ มา อยู่ เฉิง แล้ว ฤๅ

เอม

ยัง งั้น ซิ ฉัน มี เงิน มี ทอง พอ แล้ว ฉัน เอา เงิน มา พอ เทียบ
 พอ สำหรับ ตาม คน อยู่ กิน ได้ อย่าง สบาย นี้ แนะ อา อยู่ใน
 เข็ม ชัด นี้ แนะ เก่ง ไหม ละ (หัวเราะ)

ต

ดู รว กับ เรื่อง นิทาน นี้ แนะ เข้าย หลาน ชาย เฉิง หัวเราะ
 เหมือน เมื่อ ก่อน ๆ นะ เอง ถึง ข้า ไม่ เห็น ตัว ได้ ยิน หัวเราะ
 ข้า ก็ คง จำ ได้ ว่า ใคร

เอม

ถ้า ยัง งั้น คิน นั นั นั ต้อง กลั น หั ว เรา ะ ไ ว้ ก่ อ น ฉั น เ หื น จะ ต้ อ ง
หล บ น อ น เ ลี ย แ ต่ หั ว ค่ำ ที่ จ ริ ง เ ตี น ทา ง มา ก็ อ อ ก จะ เ หื น จ เ หื น นี ย

ด

ล่ ว น ข้ำ น ะ นั ก ถึ ง พ รุ ง นั รำ ไ ป ค ง น อ น ไ ม้ ไ ค ร จะ หล บ

เอม

บา ง ที่ พ่ อ แม่ แ ก จะ จำ ฉั น ไ ต้ เ ลี ย แ ต่ ไ น คิ น วัน นั ั ก ระ มั ง

ด

ตา หู ไ ม้ ไ ค ร จะ เ หื น ต อ ก น ะ

เอม

นั แ ล้ว แ ก จะ พู ต กั บ ฉั น เ รื่ อ ง — เอ้ อ — เ รื่ อ ง อ้าย เอ ม ไ ท ม

ด

ค ง พู ต เ ป น แ น่ ล ะ แ ต่ เ หื น จะ ไ ม้ มา ก นั ก เ พ ร า ะ พ่ อ แม่
เ อ ง น ะ ต่า ง ค น ต่า ง บั ด กั น ว่า คิ ต ถึ ง เ อ ง จึ ะ ุ ! แ น่ ข้ำ ไ ต้ ยิ น
เ ลี ย ง แม่ เ อ ง มา แ ล้ว

(นายอ๋อ กับ วิต เข้า มา)วิต

(พุด กีบตี สั้นหัว) เห็น จะไม่ ถึง รุ่ง ละ หล่อน (แล เห็น
เอม จ้อง ตู)

เอม

(พุด บ่น) อนิจจัง อจจา ผม หงอก หมด แล้ว

วิต

(ช เอ็ม และ กามตี) นั่น ใคร จะ หล่อน

ก

คน เขา เดินทาง มา ทาง นี้ เขา จะ ไป ค้า ขาย -- ฤฯ อะไร
 ก็ ไม่ ทราบ เขา จะ ขอ พัก อยู่ ลัก คั่น หนึ่ง เขา กลัว ฝน
 เขา คง จะ ให้ ค่า บัวย การ --

อ๋อ

ที่ นี้ ก็ ไม่ มี ที่ จะ ให้ นอน

๑๗

วิต

มีห้อง อ้ายเอม

อ่า

ก็สำหรับอ้ายเอมนอน

วิต

(พูดกับอ่า) ถ้าเขาจะให้ค่ามั่วย การ ก็จะได้พอ ทุ่น ๆ เงิน
ที่ กำลัง เก็บ เขียนนะ

อ่า

ยัง งั้นก็ (พูดกับเอม) จะหาใครย ที่นี้ก็ ตามใจเถอะ

เอม

ขอบใจ ลุง

ต

พ่อ นี่เขามา จาก บางกอก

๑๘

อ๋า

อ้อยังงั้นๆ ถ้า ยังงั้นเชิญ พัก อยู่ให้สบายเถอะพ่อ

วิต

เอาเสื้อ หมวกแขวน เลี้ยว ที่ ตะปุ่นั้น เถอะพ่อคุณ

ตี

พี่วิตฉันต้อง ลาที่ พรุ่งนี้ ฉัน จะมาใหม่ จะได้มาหา -- เฮ้!
มาฟัง อากาญ ผู้ใหญ่ ชาว ลาที่นะพ่ออ๋า ลาที่นะพ่อคุณ
(เดิน ยิ้ม กร้ม กร้ม ออกไป)

อ๋า

แม่ตี ตูกรุ้ม กรุ้มยังงั้น อยู่

วิต

อ้อ แม่ตียกตำรับ มาตั้ง ไว้แล้ว เชิญ มากินเข้า เถอะ พ่อ
ไม่ ใคร จะมี อะไรกิน ตี ๆ นึก (ตักแกงใส่ชาม)

เอม

แกงนั้น กลิ่น ก็ ดี นะ ค่ะ (ตักแกงชด) แหม! อร่อย จริง ๆ
 บ้า แกงดี แท้ ๆ

วิต

วันนี้ฉัน ตั้งใจ แกง ให้ ดี หน่อย ผู้ใหญ่ บ้าน ชาว เพื่อน บ้าน
 ฉัน แกง เจ็บ มาก ฉัน ก็ หมายถึง เมื่อ ยัง ไร แกง ก็ จะ กิน เข้า
 ได้ บ้าง

เอม

เอ๊ะ! ผู้ใหญ่ ชาว เจ็บ มาก ฤา

อ่ำ

จะ เจ็บ มาก ทำไม พ่อ รู้ จัก เขา ฤา

เอม

เคย ได้ ยืน ชื่อ อยู่ เขามี ลูก ชาย ชื่อ แยม ไม่ใช่ ฤา

วิต

ลูก เขา ตาย เสีย แล้ว

๒๐

เอม

พูดโธ่ ๆ ชนิดจา ! (นั่ง อยู่ ครู่ หนึ่ง ต่าง คน ต่าง กิน เข้า
เจี๊ยบ ๆ แล้ว เอม จึง พูด ต่อ ไป) พ่อแยม น่ะ ตายนาน แล้ว ฤ

วิต

ลักหกบี่ได้แล้ว ไม่กินอีก ฤ จะ

เอม

ฉัน อิ่ม แล้ว

(วิต เก็บ สำรับ ยก ไป ใน ครัว ผู้ ชาย จุด บุหรี่)

อ่ำ

พ่อ เดิน ทาง มา ไกล ฤ วัน นี

เอม

ตั้ง แต่ เขา ออก จาก เหนือ อย

อ่ำ

เห็น จะ เคย มา เทียว ตาม แถบ นี แล้ว กระทบ

๒๑

เอม

เคยมา ครั้ง หนึ่ง ตั้งแต่ นั้น ยัง เต็ก อยู่ นั้น พึ่ง มา จาก
บาง กอก

วิต

ที่ บาง กอก เปน ยัง ไง บ้าง จะ คน หนุ่ม ๆ พอ จะ หา กิน ได้
ถ้า ยัง ไง

อ้อ

จะ หา เงิน หา ทอง ได้ มาก ถ้า ไง

เอม

ก็ได้ ดอก แต่ ไม่ สู้ จะ หา ได้ ง่าย ๆ นึก คน ที่ บาง กอก จน
กรอบ ๆ ก็ มี ถม ไป แล้ว แต่ บุญ แต่ กรรม บาง คน ก็ เคราะห์ ดี
บาง คน ก็ เคราะห์ ร้าย ที่ บาง กอก ต้อง ทำ งาน หนัก เพื่อ
จะได้ มี โอกาส กลับ บ้าน

วิต

อ้อ! กลับ บ้าน

๒๒

อ๋า

จริง! ฉันพอจะเข้าใจได้

วิต

ฉัน มีลูกชาย อยู่ที่ บาง กอก คน หนึ่ง

เอม

อ้อ! ไป อยู่ นาน แล้ว ฤา

อ๋า

สิบ สอง ปี

เอม

ก็ นาน อยู่

วิต

จริง พ่อ คุณ นาน จริง ๆ

เอม

บาง ที่ เขา จะ จวน กลับ บ้าน กระมัง

๒๔

อ๋า

จะ ต้อง ประสงค์ อะไร อีก ไหม พ่อ

เอม

ถ้า ได้ มีด โกงลักเล่ม จะดี ฉัน อยากจะ โกงหนวด เลียลัก หน่อย
อยาก หน้า เกลี้ยง ๆ เลีย ลัก ที่ ลุง คง จะ ได้ เห็น หน้า ตา ฉัน
จะเป็น คน ละ อย่าง ที่ เดียว

อ๋า

มีด โกงฉัน ก็ พะเจิญ ไม่มี แต่ มี มีด นี้ (หยิบ มีด มา เล่ม หนึ่ง)
ถ้า ลับ เลีย ให้ คม ก็ เห็น จะ ใช้ ได้ ฉัน จะ ออก ไป ลับ เลีย หน่อย
หินลับ มีด อยู่ ข้าง นอก โนน

เอม

อย่า เลย ลุง ฝน ตก อยู่

อ๋า

ยัง ไง ฉัน จะ ต้อง ไป ตาม ชาว ผู้ใหญ่ ชาว อยู่ แล้ว (ออกไป)

๒๕

วิต

(ข้ ประตุ) ห้อง ที่ฉัน ให้อ นอน นะ ห้องนั้นแหละ จะ

เอม

ฉัน ไม่เห็น บ้าเข้าไป จัดแจง เตรียม อะไรเลย

วิต

นั่น ห้องลูก ชายฉัน จัดไว้พร้อม เต็ม

เอม

เตรียม ไว้ คอย ทำตั้ง ลีบสอง บี เทียวๆ

วิต

จะ ! ฉัน ตั้งใจ ไว้ว่า ยัง ไง ๆ วัน แรกที่ ลูก ฉัน กลับมา ถึง บ้าน
คงจะ ให้อ นอน สบายจริง ๆ ที่เดียว

เอม

ก็ เมื่อ ไหน่ เขา จะ กลับละ

วิต

พอเขามีเงิน พอ เมื่อไหร่ ก็กลับ ฉันกับแม่ กำลังชวนชวายเป็น
เล็ก ผสม น้ขย ไว้สำหรับ จะ ส่ง ไปให้ยาย ลูกชาย นี่ พ่อ เห็น
ว่า ลูก ฉัน จะไป ตกทุกข์ ได้ยาก อยู่ในบางกอก ฤาใจ

เอม

เปล่า บางทีเขา จะมาบ้าน อยู่แล้ว ก็นี่ได้ เริ่มเก็บ เล็กประ
สมน้อย มา แต่ เมื่อ ไร ละคะ

วิต

สักบหนึ่ง ได้ ละยะ เพราะยัง งั้ แทะ ถึง ไม่มีของดี ๆ ให้
แขกให้ เหวื่อ กิน แต่ ที่นอน น้ะ สบายดอก จ๊ะ

เอม

นี่ บ้า ก็ต้อง อด ๆ ขยาก ๆ เอา มั่ง ยั่ง งั้นซิ

วิต

โอ๊ย ข้อ น้ะ ฉัน ไม่ ต้อง ทุกข์ เลย -- ฉัน ยาก แต่ ได้ สิ้น
หน้า ลูก เท่านั้น

๒๑

เอม

พูดโอ้ๆ! สงสารจริงๆ

(นายอ่ำเข้ามา ถือนมิต มาด้วย)

อ่ำ

(เลี้ยง เครือ) เพื่อน ขาว จบ แล้ว

วิต

อนิจจัง อนิจจา

(เอม แสดง กิริยา เสียใจ)

อ่ำ

นี่จะมีต ระวังหน่อย คม กรีบ เทียว

เอม

ดีแล้ว (วางมิต แล้วลุกไป หยิบเสื้อฝน กับ หมวกกรม)

ฉันจะไป นอนเสียที ลุง ของลุง กับ บ้า บางที่จะ มา ใน
เร็วๆนี้ -- บางที่จะ เปนพรุ่งนี้ก็ได้

อ๋า

บางที

วิต

นั่นแหละตา อ้ายเราเก็บเล็กผสมน้อยทุกวันก็ไม่ได้ก็
มากน้อย เมื่อไหร่มันจะพอส่งไปให้ลูกเราละ

อ๋า

ในการที่ฉันยอมให้พ่อนอนในห้องลูกชายฉัน ก็เพราะ
นึกอยู่ว่า พ่อคงจะมีความเมตตาแก่คนแก่เนะ

เอม

อ้อ ข้อนั้นลุงอย่าวิตก เชื้อเถอะ ฉันเอาใจช่วยอยาก
ให้ลูกของลุงกลับบ้านได้เร็ว ยิ่งเร็วเท่าไรยิ่งดี นี่แม่
(ตบเข็มขัด) ในนี้ฉันมีเงินมาพอที่จะให้ลูกลุงกลับ
มาบ้านได้ แล้วก็ไม่ต้องให้ไปจากบ้านอีกเลยก็ได้ ตู
เถอะว่าบางกอกทำให้ฉันรวยปานใด บางทีลูกลุงเขา
ก็จะไป โตนเคราะห์ดี อย่างฉันเข้าเหมือนกันนะ

๒๕

อ๋า

เอ๊ะ ! ก็นั่น พ่อ ไม่นึก หวาด หวั่น มั่ง เลย ฤา ที่มี เงิน ทอง ติด
ตัว มาก

เอม

ไหน ! หวาด หวั่น ที่เอา มา ใน นี้นะ ฤา ไม่มี เสี่ย เลย เข็ม
ขัด นี้นั้น คาคด ติด ตัว อยู่ ทั้ง กลาง วัน กลาง คืน ใน นี้นั้น มี เงิน
และ ของ อื่น ๆ ที่ เป็น ที่ พอใจ ของ ฉัน ที่ ไหน ฉัน กลัว จะมี
เหตุ ฉัน เอา บั้น วาง ข้าง หมอน แต่ ใน บ้าน นี้ ไม่ ต้อง กลัว
เลย (หัวเราะ วิด จ้อง ตู เอม หยุด หัวเราะ ทัน ที) ฉัน
ไป นอน ละ

วิต

ไม่เอา ตะเกียง ไป ด้วย ฤา (หยิบ ตะเกียง ส่ง ให้ เอม)

เอม

ขอบใจ ก็ บ้า มิ ต้อง อยู่ มี ตู ฤา

๓๐

วิท

ในเรือน มี อีก ดวง หนึ่ง จะ

เอม

อ้อ! ถ้ายังขึ้นก็ดีละ (รับ ตะเกียง) แต่ที่จริง ฉัน คง ไม่ จุด
ไว้นาน ไม่ ข้าฉัน ก็นอน ฉัน ง่วง พิลึก ไว้พรงนี้ ถึง ค่อย
พบกัน ใหม่ นะคะ (เข้าไป ในห้อง)

(นายอำเภอ ไป บัด ประตูบ้าน วิท เก็บ เข้า เก็บ ของ แอบ
เข้า ซ้ำ หนึ่ง พอ นายอำเภอ หัน หลัง กลับ มา จ้ง หน้า กับ วิท
ต่าง คน ต่าง ยืน ตู ตา กัน ครู่ ใหญ่ ๆ ตู ท่า ทาง ต่าง คน ต่าง จะ
นึก อะไร ขึ้น ออก)

วิท

(เสียง กระเล่า ๆ) อะไร

อ้อ

(เสียง เช่น กัน) ข้า ยัง ไม่ ได้ พุด อะไร ลัก คำ หนึ่ง

(ผู้เมียต่างคนต่างเก็บเข้าของ บัด กวาด เย่า เรือน
ไป ลัก คุรุ หนึ่ง ไม่ พุด จา อะไร กัน พอ เจอะ ตากัน ที่ ไร ก็
ต่าง คน ต่าง หลับ ตา ลง ท้าย พอ นายอ่ำ จะ เข้าไป ใน เรือน
วิต จึง พุด)

วิต

เออ แน่ พ่อ คน นั้น ทั้ง มีต ไร่ นี้ เอง ฉัน จะ เอา ไป ให้ เขา นะ
(นาย อ่ำ หยุต ยืน ตู อยู่ วิต เดิน ไป เบ็ด ประตู ห้อง ที่ นาย เอม
เข้าไป นอน) อ้าว เขา ดับ ไฟ แล้ว ละ

อ่ำ

โหน ข้า ตู ที่ เอะ (เดิน ไป ตู ที่ ประตู ห้อง นาย เอม) หลับ
 แล้ว หายใจ เรื่อย อยู่

วิต

ถ้า ยังงั้น ก็ ย่า ไป กวน เขา เลย (แลดู ประตู ตา มัว หลับ ต่ำ)
 แหม ! มีต นั้น คม จริง นะ — ไป นอน เอะ เรา

อ๋า

บอกแล้ว เทียวว่า ให้ระวังๆ เามา ตั้ง ไร่นี้ ทำไม ไม่รู้ละ—
เออ! ที่จริง ก็ คม พอ ที่ จะ —

(ผัว เมีย แล ตู ตา กัน นาย อ๋า จับ แชน เมีย นึ่ง อยู่ ครัว หนึ่ง)

อ๋า

นี่ แนะ! อ้าย เอม จะ กลับ มา บ้าน ได้ ละ

วิต

อ้าย เอม จะ กลับ มา บ้าน ได้ ละ

อ๋า

ห่อ น ได้ ยิน โหม เขา ว่า มี มาก พอ ที่ จะ —

วิต

เดี๋ยว ก่อน! แม่ ตี รู้ อยู่ นะ ว่า มัน มา อยู่ ที่ นี้

อ๋า

ธรรมดา คน เดิน ทาง มัก ตื่น ไป เข้า ๆ นะ